

Esbos utlåtande om utkast till promemoria om skolornas och läroanstalternas lovtider

Vilka konsekvenser bedömer ni att förändringen enligt modellen skulle få för utbildningssystemet, om lovtiderna i den grundläggande utbildningen ändras på det föreslagna sättet?

I ändringsförslaget föreslås att läsåret ska avslutas två veckor senare än i nuläget. Detta skulle påverka tidpunkten för läsårets början och leda till förändringar i hela skolans årsrytm. Redan nu är höstterminen kortare än vårterminen. De föreslagna lovtiderna skulle ytterligare öka obalansen mellan höst- och vårterminen. I den grundläggande utbildningen finns läroämnen som av timresursmässiga skäl inte lämpar sig för att spridas jämnt över hela läsåret, utan i regel koncentreras till antingen höst- eller vårterminen. Om höstterminen förkortas ytterligare minskar undervisningstiden, vilket försvårar möjligheten att hinna med alla mål i läroplanen. Den föreslagna förändringen skulle kräva en omplanering av terminernas uppdelning. Om höstterminen inleds senare bör man också överväga om ett en veckas höstlov är ändamålsenligt.

I modellen som presenteras förkortas sommarlovet med en vecka; i praktiken flyttas en vecka av sommarlovet till april. Den föreslagna förändringen skulle sannolikt skjuta fram den gemensamma ansökan till utbildning efter den grundläggande utbildningen, och tidsplanerna och konsekvenserna av detta måste lösas. En fördel med nuvarande modell har varit att ansökningsprocessen löper parallellt med ansökningar till högre utbildning, vilket gör att flera olika ansökningsomgångar inte pågår samtidigt i studieinfo-systemet. Förslaget skulle sannolikt också skjuta upp publiceringen av resultat från den gemensamma ansökan, vilket påverkar personalens arbete inom olika utbildningsnivåer. Elever som avslutar den grundläggande utbildningen ska ta emot sina studieplatser, och studiehandledare har stöttat eleverna under sommaren när resultaten kommit. Även aktörer inom andra stadiet och övergångsskeden behöver vara i arbete vid denna tid. I nuvarande modell har handledningen i regel kunnat genomföras i juni, då de flesta fortfarande arbetar inom studieadministration, internatservice och FPA. Om tidsplanen för den gemensamma ansökan inte skulle flyttas men lovtiderna ändras enligt förslaget, skulle slutbedömningen i den grundläggande utbildningen behöva genomföras mitt under vårterminen.

Ett extra lov i april skulle göra vårterminen ännu mer fragmenterad, eftersom den redan innehåller påsk, första maj och Kristi himmelfärdsdag. Det bör övervägas om ett extra vårlov behövs. Lovet borde i så fall placeras i anslutning till ett annat lov för att inte ytterligare splittra vårterminen.

Vid planeringen av förändringar är det viktigt att beakta att beslut inom den grundläggande utbildningen påverkar andra utbildningsnivåer. Det är ändamålsenligt att gymnasierna följer samma läsårsrytm. Till exempel måste arbetstidssynkronisering för lärare som arbetar både inom grundskolan och gymnasiet beaktas. Den nya modellen påverkar även genomförandet och tidsplaneringen av studentexamen samt tidsplanerna för högskoleansökningar.

När det gäller vårterminen bör man notera att IB-gymnasiets slutprovets mest intensiva period infaller under det föreslagna vårlovet. Om även studentexamen flyttas fram, skulle lärarnas förhandsgranskning av prov ske under den föreslagna aprilledigheten.

Om en lovvecka placeras i april ökar behovet av organiserad lovverksamhet ytterligare. Stadens eller andra aktörers lovverksamhet skulle behöva utökas.

Vilka konsekvenser bedömer ni att förändringen skulle få för andra sektorer / den sektor ni representerar?

Utbildningsanordnaren har etablerade fungerande tidsplaner och processer för skolåret. Förändringar i lovtider skulle påverka tidsschemat för alla administrativa funktioner, såsom ekonomiförvaltning, elevantagning och uppdatering av läroplaner. Organiseringen av undervisning

kräver arbete både före och efter terminerna. Om den gemensamma ansökan och dess resultat skjuts fram, måste tjänsterna finnas tillgängliga även efter att studieplatserna offentliggjorts. FPA handlägger stöd till unga och aktörer inom studerandebostäder fördelar bostäder.

Förändringen skulle också påverka kommunernas stödservice samt administrativa och tekniska funktioner. Skolskjutstrafikens avtal och tidtabeller skulle behöva planeras om, vilket även påverkar planeringen av kollektivtrafikens sommartidtabeller.

Inom stödtjänster såsom måltids- och städtjänster skulle förändringen kräva en omorganisering. Skolmåltider skulle serveras längre in i juni, vilket kräver justering av personalresurser och arbetstider samt eventuella avtalsändringar. Även schemaläggningen av städning och underhåll i skolor skulle ändras vilket skulle påverka tjänsternas dimensionering och genomförande under sommaren.

För fritidsverksamhet för barn och unga bedöms effekterna vara små i helhet; sommaraktiviteterna skulle bara flyttas senare.

Förskjutningen av sommarlovet kan ha positiva effekter för turism- och restaurangbranschen genom en längre sommarsäsong, men kan samtidigt minska efterfrågan i juni. Den övergripande effekten är svår att bedöma.

Vilka andra samhällsliga konsekvenser kan förändringen ha?

Antalet lov- och arbetsdagar skulle förbli oförändrat, men tillgång till service bör säkerställas under alla lovperioder, och jämlik lovverksamhet utvecklas.

Globala aspekter bör beaktas. Ur hållbarhetssynpunkt kan klimatturism bli mer attraktiv under svalare månader än augusti. Det är också relevant att fundera på om den ekologiska och sociala belastningen ska koncentreras till samma period i hela Europa.

Familjers semesterplanering förändras, sommarläger flyttas och tyngdpunkten förskjuts från juni till augusti. Förändringen är möjlig men kräver nytänkande.

Vad är er ståndpunkt till den föreslagna modellen?

Esbo anser att förändringen är möjlig att genomföra, men kräver noggrann beredning och förändrade arbetssätt.

Esbo önskar att, om sommarlovet börjar senareläggas, lagstiftningen även fortsättningsvis endast fastställer läsårets sista vardag och att kommunen själv får besluta om lovens tidpunkter och längd. Esbo stöder inte att ett lov i april blir obligatoriskt.

Enligt resultaten från en enkät som genomfördes av sektorn för fostran och lärande i Esbo är åsikterna nästan jämnt fördelade mellan dem som stöder och dem som motsätter sig en senareläggning av sommarlovet med två veckor.

I samband med beredningen av beslut om arbets- och lovtider för läsåren 2026–2027 och 2027–2028 genomfördes i oktober 2025 en enkät riktad till vårdnadshavare till 5- och 6-åriga barn i Esbo samt elever inom den grundläggande utbildningen, elever i årskurs 3–9 i den grundläggande utbildningen, studerande i årskurs 1–2 i gymnasiet samt personal inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. I enkäten ombads respondenterna ta ställning till följande förslag:

”I Esbo stad övervägs undervisningsministerns förslag om att skolornas sommarlov skulle börja två veckor senare än i nuläget. I så fall skulle påsklovet bli längre och höstterminen börja senare i augusti. Vad anser du om en sådan förändring?”

Totalt besvarades enkäten av 14 066 personer. Av respondenterna var 34,6 % (4 867) elever och studerande, 49,3 % (6 939) vårdnadshavare och 16,1 % (2 260) personal.

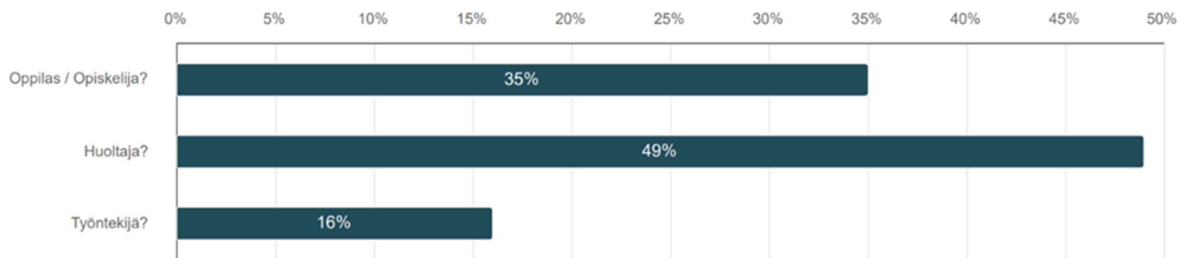
Av dem som svarade ansåg 41,4 % (5 821) att den föreslagna förändringen av lovtiderna inte var en bra lösning, medan 40,7 % (5 728) stödde förslaget. 17,9 % (2 517) av respondenterna tog inte ställning.

Åsikterna fördelade sig dock tydligt mellan olika respondentgrupper: majoriteten av eleverna (43 %) ansåg att en senareläggning av sommarlovet var en dålig idé, medan majoriteten av vårdnadshavarna (52 %) ansåg att förslaget var värt att understöda.

Bild 1. Fördelningen av respondenterna

Oletko

Vastaajien määrä: 14066

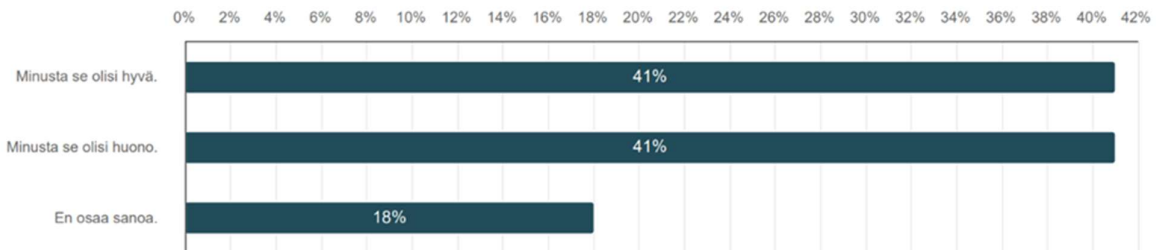

	n	Prosentti
Oppilas / Opiskelija?	4867	34,6%
Huoltaja?	6939	49,3%
Työntekijä?	2260	16,1%

Bild 2. Fördelningen av svaren

Espoon kaupungilla pohditaan opetusministerin ehdotusta, jossa koulujen kesäloma alkaisi kaksi viikkoa myöhemmin kuin nykyisin. Tällöin pääsiäisloma olisi pidempi ja syyslukukausi alkaisi myöhemmin elokuussa. Mitä mieltä olisit tällaisesta muutoksesta?

Vastaajien määrä: 14066

	n	Prosentti
Minusta se olisi hyvä.	5728	40,7%
Minusta se olisi huono.	5821	41,4%
En osaa sanoa.	2517	17,9%

Hur ställer ni er till en modell där skolarbetet skulle avslutas i juni under vecka 24 på den sista vardagen, där en extra ledig dag skulle läggas i anslutning till Kristi himmelfärdsdag

och där skolarbetet skulle inledas i augusti tidigast under vecka 35 på den första vardagen, det vill säga utan att en veckolång ledighet införs i slutet av april?

Esbo önskar att, om man beslutar att senarelägga inledningen av sommarlovet, ska det i lagstiftningen på samma sätt som i nuläget endast fastställas läsårets sista vardag, och kommunen ska ges möjlighet att själv fastställa tidpunkten och längden för loven.

Övriga eventuella synpunkter på promemorian

I promemorian har olika utbildningsnivåer beaktats och konsekvenserna av modellen för lovtider har analyserats i förhållande till dem. Den fokuserar dock enbart på att ändra lovtiderna inom den grundläggande utbildningen, medan övriga frågor lämnas antingen till enskilda läroanstalter att avgöra eller till senare beslut. Enligt vår uppfattning kan man inte vid en sådan reform fatta beslut som endast gäller en utbildningsnivå, utan det är absolut nödvändigt att hela helheten avgörs om förändringar ska genomföras.